

Land- och vattenarealer

2008

MI0802

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggning och genomförande	4
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
1	Översikt	5
1.1	Observationsstorheter	5
1.2	Statistiska målstorheter	5
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	5
1.4	Dokumentation och metadata	5
2	Uppgiftsinsamling	6
2.1	Ram och ramförfarande	6
2.2	Urvalsförfarande	6
2.3	Mätinstrument	6
2.4	Insamlingsförfarande	6
2.5	Databeredning	6
3	Statistisk bearbetning och redovisning	7
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	7
3.2	Redovisningsförfaranden	7
4	Slutliga observationsregister	8
4.1	Produktionsversioner	8
4.2	Arkiveringsversioner	8
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	8

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: *Miljö*

0.2 Statistikområde

Statistikområde: *Markanvändning*

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) *Ja*

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Gunilla Sandberg, Tina Hodell
Telefon: 019-17 65 82 resp. 019-17 60 87
Telefax: 019-17 70 89
E-post: gunilla.sandberg@scb.se,
tina.hodell@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: 701 89 ÖREBRO
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Gunilla Sandberg, Tina Hodell
Telefon: 019-17 65 82 resp. 019-17 60 87
Telefax: 019-17 70 89
E-post: gunilla.sandberg@scb.se,
tina.hodell@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Primärmaterialet bevaras. Inkomna beslut diarieförs.

0.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering gäller.

0.10 Syfte och historik

Statistiken syftar till att ge basinformation i form av land- och vattenarealer (inlandsvatten, de fyra stora sjöarna och havsvatten) för kommuner, län och riket. Uppgifterna om landareal används bl.a. i kombination med befolkningsstatistik för beräkning av invånare per km².

Lantmäteriverket, numera Lantmäteriet, försåg tidigare SCB med arealuppgifter och gjorde ommätningar enligt en rullande plan. Denna verksamhet upphörde i början av 1980-talet. Därefter har SCB fortsatt att registrera arealöverflyttningar över församlings-/kommungräns, som inrapporterats från Lantmäteriet. Arealförändringarna, liksom även sådana som beror på delningar eller sammanslagningar av kommuner/församlingar, har registrerats årligen 1952-1996 i SCB:s Kommun- och församlingsregister. Fr.o.m. 1997 registrerar SCB inte längre arealförändringar för församlingar, utan enbart för kommuner.

Arealuppgifterna har alltså med tiden blivit ett resultat av mångåriga förändringsjusteringar av grunduppgifter med ursprung från tidigt 1980-tal och tidigare. En kontroll av kvaliteten hos dessa uppgifter har därför ansetts angelägen. Digitala vattengränser och församlingsgränser erhållna från Lantmäteriet samt s.k. GIS-program har dessutom avsevärt förbättrat förutsättningarna för noggrannare arealberäkningar av land- och vattenarealerna. Den första redovisningen av sådana beräkningar utförda på SCB avser den 1 januari 2000. Efterföljande årliga arealredovisningar har sin utgångspunkt i dessa nya arealuppgifter.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används bl.a. som allmän bakgrundsinformation för analyser av bl.a. befolkningstäthet och bebyggelsestäthet.

0.12 Uppläggning och genomförande

Totalarealerna för kommunerna har beräknats utifrån de digitala församlingsgränserna. Drygt 3 000 enklaver på sammanlagt ca 260 km² med okänd församlingstillhörighet medföljde de från Lantmäteriet inköpta församlingsuppgifterna. Dessa enklaver kunde SCB till stor del tilldela församlingstillhörighet genom matchning med byggnadsregister och register över värderingsposter enl. fastighetstaxeringarna samt genom utsökning på kartor. Ett antal enklaver på sammanlagt ca 66 km² kvarstod dock med okänd församlingstillhörighet.

Samkörning av församlingsgränserna inkl enklaver med den digitala vattenmasken gav uppgifter om vattenarealer församlingsvis, samt en resterande post landareal. Kommunuppgifterna erhöles genom sammanslagning av erhållna församlingsarealer.

Länsarealerna togs fram genom sammanslagning av kommunarealerna. Till länsarealerna fördes även arealuppgifter från i länet centralt belägna enklaver med okänd församlingstillhörighet. Detta med antagandet att de tillhörde i länet belägna församlingar, och inte längre bort liggande församlingar i grannlän. Redovisade länssummor är därför i allmänhet högre än summan av kommunuppgifterna för i länet ingående kommuner. Ett mindre antal enklaver var inte möjliga att fördela ens på län. I uppgifterna för riket som helhet ingår dock samtliga enklavarealer. Rikssiffran är därför något högre än summan av länssiffrorna.

Årlig uppdatering av uppgifterna sker utifrån de beslut om arealförändringar som erhålls från lantmäterimyndigheterna i berörda län, från Svenska kyrkan samt från Lantmäteriet.

0.13 Internationell rapportering

Till Eurostat rapporteras årligen uppgifter om landareal för NUTS-områden samt LAU 2 (= kommuner).

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

—

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Kommunerna

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Land- och vattenarealer	Riket, Län och Kommun	Landareal	Km ²
		Inlandsvatten (exkl de fyra stora sjöarna)	Km ²
		De fyra stora sjöarna	Km ²
		Havsvatten	Km ²
		Totalt land och vatten	Km ²

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Se punkt 3.2.

1.4 Dokumentation och metadata

En dokumentation är denna SCBDOK. Vidare är mikrodata dokumenterat i MetaPlus (ingår i avsnitt 4.1 i detta dokument). Dokumentation finns också som Beskrivning av statistiken (delvis i avsnitt 0 i detta dokument), alla dessa finns att hämta på SCB:s webbplats.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

–

2.2 Urvalsförfarande

–

2.3 Mätinstrument

–

2.4 Insamlingsförfarande

–

2.5 Databeredning

Vi får in beslut på arealöverflyttningar (som diarieförs) mellan församlingar som även går över kommungräns. Vi lägger in dessa överflyttningar i en Excelarbetsbok, kolumn med förra årets gällande arealer, kolumn med ändringar och slutligen en kolumn med nya gällande arealer.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

–

3.2 Redovisningsförfaranden

Vi lägger ut de nya arealerna i SSD för riket, länen och kommunerna.

Vi lägger också ut två tabeller på webbplatsen (efterfrågade tabeller o diagram)

- med högsta och lägsta befolkningstäthet (några i toppen och några i botten)
- gällande tabell med areal för alla kommunerna

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Land- och vattenarealer
Registervariant	Land- och vattenarealer
Registerversion	2008

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata> . Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Primärmaterialet arkiveras.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

—